РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция – Силистра

ДО
Г-ЖА ДОБРОМИРА КАРЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ДОКЛАД

от д-р Лилия Русева Къцаркова
регионален координатор по НППМДЗ
тел. 086/816 122; 087 661 4235

Относно: *Изпълнение на дейностите, финансирани по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве през 2025 г.*

УВАЖАЕМА Г-ЖО КАРЕВА,

През 2025 г. в лечебните заведения за болнична помощ в област Силистра и РЗИ-Силистра се реализираха дейности по НППМДЗ (2021-2030), както следва:

I. Неонатален слухов скриннинг на всички новородени в отделение по Акушерство и гинекология или отделение по Неонатология.

1. **<u>МБАЛ-Силистра:</u>**

В лечебното заведение е създадена организация за извършване на неонатален слухов скрининг на всички новородени. Неонаталният слухов скрининг в „МБАЛ-Силистра“ АД се осъществява в обособено помещение на отделението по неонатология. Помещението е оборудвано с апарат за отоакустични емисии.

Със заповед на изп. директор на „МБАЛ-Силистра“ АД е регламентиран редът, организацията на работа и отчетността при извършване на неонаталния слухов скрининг в отделението по неонатология на лечебното заведение. Дейността се извършва от д-р Румяна Манева – специалист по детски болести и неонатология и началник на отделението, д-р Тодорка Николова и д-р Мая Енчева - ординатори в отделението и ст. акушерка Йоана Ангелова. Спазва се редът, по който отговорните лица извършват скрининга.

Неонаталният слухов скрининг се провежда на всички новородени деца, доносени и недоносени, след достигане на коригирана постконцептуална възраст, в деня преди или в деня на изписването на детето от отделението по неонатология. Данните от проведения слухов скрининг се отразяват в журнал за извършени изследвания, историята на заболяване, както и в епикризата към нея. За всяко извършено изследване има попълнено и подписано от родител „Информирано съгласие

за провеждане на неонатален слухов скрининг на новородено дете“. Всички отчетни форми на децата, на които е проведено изследването, се подготвят своевременно. Отчетната документация се съхранява в лечебното заведение.

За периода **01.01.-31.12.2025 г.** в „МБАЛ-Силистра“ АД е извършен неонатален слухов скрининг на **150** новородени деца, I-во шестмесечие на **72** новородени деца, а през II-ро шестмесечие на **78** новородени деца. При всички изследвани деца не са регистрирани отклонения от нормата. Родените деца през този период в лечебното заведение са 144. Прави впечатление, че на повече деца е извършено изследването, спрямо родените в ЛЗ за БП. Това обстоятелство се дължи на факта, че в МБАЛ Силистра функционира единственото неонатологично отделение в областта, към което се привеждат рискови новородени и новородени с ниско тегло от другите две общински болници, основно от МБАЛ Дулово. На родените в последните дни от съответния месец, скринингът се осъществява в първите дни на следващия месец.

Всички осъществени дейности по неонаталния слухов скрининг в „МБАЛ-Силистра“ АД се осъществяват и отчитат в съответствие с изискванията за изпълнението им и през изтеклия период не са налични затруднения при изпълнението на дейността и отчетността.

2. МБАЛ-Тутракан:

В лечебното заведение е създадена организация за извършване на неонатален слухов скрининг. Издадени са заповеди от Управителя на „МБАЛ-Тутракан“ ЕООД, регламентиращи:

- реда за извършване на скрининга, мястото за извършване, отговорните лица;
- реда за отчитане на дейността в МЗ;
- редът, по който отговорните лица осъществяват скрининга – д-р Виолета Черноокова - специалист педиатър с квалификация по неонатология, д-р Мария Маринова – специалист по педиатрия и инфекциозни болести, ст. акушерка Галя Змеева и акушерка Галя Станева.

Неонаталният слухов скрининг в „МБАЛ-Тутракан“ ЕООД се осъществява в обособено помещение на отделението по акушерство и гинекология в присъствие на майката. Помещението е оборудвано с преносим апарат за отоакустични емисии.

За периода **01.01.-31.12.2025 г.** в „МБАЛ-Тутракан“ ЕООД е извършен неонатален слухов скрининг на **475** новородени деца: I-во шестмесечие на **212** новородени деца и през II-ро шестмесечие на **263** новородени деца**.** При едно изследвано дете е регистрирано отклонения от нормата и родителите са насочени за допълнително изследване при специалист УНГ, като това обстоятелство е описано и в епикризата. Родените деца през този период в лечебното заведение са 496.

В гр. Тутракан работи медицински център за асистирана репродукция и в лечебното заведение за болнична помощ се раждат често бигемини с ниско тегло. Поради липса на разкрито в МБАЛ Тутракан неонатологично отделение и липса на договорени с НЗОК съответни клинични пътеки, тези деца се насочват към ЛЗ за БП в областния град или гр. Русе в първите часове след раждане. Породи това обстоятелство броят на родените деца е по-голям от броя на изследваните при неонаталния слухов скрининг.

Данните от проведения слухов скрининг се отразяват в журнал за извършени изследвания, историята на заболяване, както и в епикризата към нея. За всяко извършено изследване има попълнено и подписано от родител „Информирано съгласие за провеждане на неонатален слухов скрининг на новородено дете“. Отчетната документация се съхранява в лечебното заведение.

Дейностите по неонаталния слухов скрининг се осъществяват и отчитат в съответствие с изискванията за изпълнението им. В края на 2-рото тримесечието се закупи нов апарат за отоакустични емисии поради дефектиране на стария. За

новородените, подлежащи на скрининговото изследване в този период, на които не беше извършено изследването се осъществи организация за провеждането му след изписване на детето от стационара.

3. МБАЛ- Дулово:

В лечебното заведение е създадена организация за извършване на неонатален слухов скрининг. Издадени са заповеди от управителя на „МБАЛ-Дулово“ ЕООД, регламентиращи:

- редът за извършване на скрининга, мястото за извършване, отговорните лица;
- редът за отчитане на дейността в МЗ;
- редът, по който обученото лице осъществява скрининга – д-р Нигяр Табакова, специалист педиатър.

Неонаталният слухов скрининг в „МБАЛ-Дулово“ ЕООД се осъществява в обособено помещение на отделението по акушерство и гинекология или при леглото на детето в присъствие на майката. Помещението е оборудвано с преносим апарат за отоакустични емисии.

За периода **01.01.-31.12.2025 г.** в „МБАЛ-Дулово“ ЕООД е извършен неонатален слухов скрининг на **88** новородени деца: I-во шестмесечие на **39** новородени деца, а през II-ро шестмесечие на **49** новородени деца. При едно дете е регистрирано отклонения от нормата на ляво ухо и в епикризата е препоръчан преглед за провеждане на повторно изследване при специалист. При всички останали изследвани деца не са регистрирани отклонения от нормата. Родените деца през този период в лечебното заведение са 98.

Данните от проведения слухов скрининг се отразяват в журнал за извършени изследвания, историята на заболяване, както и в епикризата към нея. За всяко извършено изследване има попълнено и подписано от родител „Информирано съгласие за провеждане на неонатален слухов скрининг на новородено дете“. Отчетната документация се съхранява в лечебното заведение.

Дейностите по неонаталния слухов скрининг се осъществяват и отчитат в съответствие с изискванията за изпълнението им и през изтеклия период не са налични затруднения при изпълнението на дейността и отчетността.

II. Здравно–консултативен център (ЗКЦ) за майчино и детско здраве към „МБАЛ-Силистра” АД.

1.Изисквания за изпълнение на дейността в здравно-консултативния център за майчино и детско здраве:

Със заповед № АД-01-254 от 05.08.2024 г. на изп. директор на „МБАЛ-Силистра“ АД е създаден на функционален принцип Здравно-консултативен център (ЗКЦ) за майчино и детско здраве в „МБАЛ-Силистра“ АД, с която са определени медицинските и немедицински специалисти, ангажирани с изпълнението на дейностите и тяхната организация в ЗКЦ.

Функцията на координатор в ЗКЦ се изпълнява от двама служители на „МБАЛ-Силистра“ АД - д-р Румяна Манева – специалист по детски болести и неонатология в „МБАЛ-Силистра“ АД и Марияна Маринова, гл. мед. сестра на „МБАЛ-Силистра“ АД.

Функцията на психолог в ЗКЦ се изпълнява от Галина Порязова, психолог в „МБАЛ-Силистра“ АД, на основание на граждански договор.

Функцията на социален работник в ЗКЦ е вменена на ст. акушерка Йоана Ангелова, на основание на граждански договор..

Води се електронен регистър на преминалите през ЗКЦ, в който под пореден номер се вписват имена, ЕГН, адрес на лицата, дата на извършената консултация, място на консултацията, име на консултиращия лекар и диагноза.

2. Дейност на ЗКЦ

В ЗКЦ при МБАЛ Силистра са осъществени и документирани през 2025 г. **299 бр.** медицински консултации от специалисти по Акушерство и гинекология и по Детски болести. 140 бр. консултации са на деца, родени недоносени, като на 7 бр. от тях са приложени ваксини по желание на родителите, разрешени за приложение в страната, но не включени в задължителния имунизационен календар. На останалите, посетили здравно-консултативния център, е извършен физикален преглед, при част от тях включващ ТФЕ (транс-фонтанеална ехография). 159 бр. медицински консултации са на бременни жени. Консултациите са на жени с протичаща патологична бременност, изискващо често наблюдение, (прегледи над определения брой за месец, заплащани от НЗОК), извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Два от прегледите са на неосигурени бременни.

За отчетния период са извършени и документирани **55 бр.** психологически консултации, като 51 от тях са на бременни и родилки, родили недоносени деца, на които са извършени и медицински консултации. При оказваната психологическа помощ се обръща внимание и се работи върху мотивацията на родителите, особено майката за активно участие в грижата за недоносеното дете и най-вече избягване на тревожността и притеснението при отглеждане на детето, както и психологическа подкрепа при риск от изоставяне на детето. Четири от консултациите са на деца. Консултациите на психолога се обсъждат с лекуващите лекари и началника на отделението и картите се прилагат в История на заболяване.

Извършени и документирани са **60 бр.** консултации от социален работник, като на 4 майки, консултациите са във връзка с раждане на дете, което майката желае да остави за осиновяване, останалите са на непълнолетни майки и във връзка с насочване за избор на личен лекар на детето.

За всяка медицинска и немедицинска консултация е попълнена Карта за осъществена консултация, в която са вписани: име и ЕГН на пациента (в случаите на консултирано дете-имената на родител/настойник/лице, полагащо грижи за детето), адрес; диагноза; медицински или други причини, налагащи извършване на дейностите в ЗКЦ; осъществени дейности; препоръки за поведение; име/имена и подписи на специалистите, осъществили консултациите; подпис на пациента/подпис на родителя/настойника/лицето, полагащо грижи за детето, в удостоверение за това, че е информиран за дейностите, които са извършени.

На интернет страницата на МБАЛ Силистра са публикувани 7 информационни материала, изготвени от специалисти, работещи в лечебното заведение, в рубрика "Информация", "Детско и майчино здравеопазване", "Информационни и образователни материали".

III. Повишаване на качеството и обхвата на медицинските грижи в областта на майчиното и детско здравеопазване.

С цел повишаване качеството и увеличаване на обхвата на здравни услуги за бременни и деца, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, през 2025г. отново бяха обсъдени и беше оказана методична помощ от експертите в РЗИ, осъществяващи контрол по националната програма, относно указанията за дейността на ЗКЦ, предоставени още през 2022г. и действащи към момента.

На специалистите работещи в ЗКЦ отново беше напомнено за възможността за оказване на медицинска помощ и на граждани от Украйна, потърсили закрила на територията на Република България, в Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве, финансирани по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030.

В началото на месец декември директорът на РЗИ-Силистра, както и координаторите по програмата от страна на РЗИ и МБАЛ-Силистра участваха в Национална среща-обучение «Управление, мониторинг и контрол на изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г., в гр. София.

IV. Реализирани дейности в РЗИ-Силистра, свързани с промоция на здраве, включително в областта на репродуктивното здраве, семейното планиране и детското здраве:

Съгласно изготвения годишен план за работа по програмата осъществените дейности са отразени в приложената към доклада таблица Приложение 1.

Приложение: *съгласно текста*

С уважение,

29.1.2026 г.

X д-р Лилия Русева

Подписано от: Liliya Ruseva Katsarkova